basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2012

NOORDWES

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 20 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A	Leesbegrip	VRAAG 1	(30)
AFDELING B	Opsomming	VRAAG 2	(10)
AFDELING C	Taal	VRAAG 3–6	(60)
AFDELING D	Letterkunde	VRAAG 7–8	(20)

2. Lees die instruksies noukeurig deur.

3. Beantwoord AL die vrae.

4. Begin ELKE afdeling op ’n NUWE bladsy.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat ’n reël oop na elke antwoord.

7. Skenk veral baie aandag aan spelling en sinskonstruksie.

8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1

TEKS A: KOERANTBERIG

Lees die berig hieronder en beantwoord die vrae.

"Wit gogo" (88) bly lekker in township

Dorothy Shephard en haar nuwe familie

1. ŉ Huishulp, Nomahlubi Mqwebedu, van New Brighton het so jammer gevoel vir haar werkgewer, Dorothy Shephard, dat sy vir haar blyplek gegee het. Vir Dorothy is die klein HOP-huisie waar sy nou saam met haar nuwe "familie" woon, hemel op aarde. Hierdie huisie is in die middel van New Brighton, ŉ *township* wat bekend is vir misdaad.

2. Vroeër vanjaar het Dorothy se gesondheid so verswak dat sy met alles gehelp moes word. Sy kon nie eers meer self loop of haar was nie. ŉ Neef, saam met wie sy in Sidwell ŉ huis gedeel het, wou haar in ŉ ouetehuis sit.

3. Dorothy het gesê: "Ek kry koue rillings as ek dink ek moet alleen in ŉ ouetehuis gaan sit. Daar is ŉ klomp siek mense wat ek glad nie ken nie."

4. Nomahlubi Mqwebedu (59), Dorothy se getroue huishulp, het toe nie geweet wat om te doen om te help nie. Dorothy en Nomahlubi het deur die jare soos susters vir mekaar geword. Nomahlubi was jammer vir Dorothy. Sy het gesê: "Dorothy het dag en nag gehuil. Sy was bang om ouetehuis toe te gaan. Ek het begin planne maak om haar te help. In Maart vanjaar het ek haar genooi om by my in New Brighton te kom bly."

5. Daar was soveel negatiewe stories oor die misdaad in New Brighton dat Dorothy eers bang was om daarnatoe te gaan. Maar al haar vrees het sommer gou in die klein HOP-huisie in New Brighton verdwyn.

6. "Ek word soos 'n koningin versorg. Hier is 'n haan wat my elke môre wakker kraai en laat dink aan my kinderdae op die plaas. Hier hardloop kindertjies met blink gesiggies in en uit. Hier is ook altyd ander oumense wat inkom vir tee en gesels," het Dorothy gister opgewonde gesê met 'n bakkie krummelpap en suurmelk op haar skoot.

7. Dorothy sê die bure was eers verbaas oor die wit gogo wat langs hulle ingetrek het. Hulle het haar gou laat welkom voel. Hulle besoek haar gereeld. Sy voel veilig by haar nuwe "familie".

8. Vir Dorothy se verjaarsdag op 18 April, het Nomahlubi koek, lekkers en koeldrank gekoop en álmal genooi. Volgens Dorothy was dit die beste partytjie van haar lewe.

[Verwerk uit: *Die Burger,* 6 Mei 2011]

gogo – ouma, ouer vrou (uit Zoeloe, ugogo)

1.1 Hoe oud is Dorothy? (1)

1.2 Waar is Nomahlubi se HOP-huis? (1)

1.3 Kies die korrekte antwoord en skryf net die letter (A–D) neer.

Wat bedoel Dorothy met die vetgedrukte woorde in die volgende sin?
Dorothy sê dis "**hemel op aarde**" in die HOP-huisie waar sy bly. (Paragraaf 1)

Die vetgedrukte woorde beteken dit is baie ...

A besig.
B gevaarlik.
C lekker.
D raserig. (1)

1.4 In watter woonbuurt het Dorothy en haar neef gebly? (1)

1.5 Kies die korrekte antwoord en skryf net die letter (A–D) neer.

Wat bedoel Dorothy met die vetgedrukte woorde in die volgende sin?
"Ek kry **koue rillings** as ek dink ek moet alleen in 'n ouetehuis gaan sit."

Die vetgedrukte woorde beteken sy ...

A is baie bang.
B kry baie koud.
C voel baie grillerig.
D is baie bly. (1)

1.6 Lees paragraaf 4 en dan paragraaf 6. Voltooi die volgende sin oor hoe Dorothy se gevoelens verander het.

In paragraaf 4 lees ons dat Dorothy die heeltyd (1.6.1) ... het. Maar in paragraaf 6 is sy (1.6.2) ... (2)

1.7 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies. Skryf net die vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Dorothy se opinie oor New Brighton het verander omdat ...

A die bure nie meer verbaas is oor die wit gogo langs hulle nie.
B daar nie meer negatiewe stories oor New Brighton was nie.
C almal in New Brighton haar welkom laat voel het.
D sy net te bly was om nie ouetehuis toe te gaan nie. (1)

1.8 Daar kom ander mense van Dorothy se ouderdom om by haar tee te drink.

1.8.1 Is hierdie stelling WAAR of ONWAAR? (1)

1.8.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.8.1 deur ŉ sin aan te haal. (1)

1.9 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommer en die KORREKTE antwoord neer. Kies jou antwoord uit die woorde in die raampie hieronder.

bang; tuis; gewoond; verbaas

Dit gaan goed met Dorothy in New Brighton. Sy voel daar (1.9.1) ... Die bure is nou (1.9.2) ... aan haar. (2)

1.10 Wat maak Dorothy elke oggend wakker? (1)

1.11 Wanneer is die onderhoud, volgens die artikel (paragraaf 6), met Dorothy gevoer?

Kies die KORREKTE antwoord en skryf net die letter (A–D) neer.

A 3 Mei 2011
B 4 Mei 2011
C 5 Mei 2011
D 6 Mei 2011 (1)

1.12 Waarom kan ons sê dat Dorothy tevrede is met eenvoudige kos? (2)

1.13 Hoe noem Dorothy se nuwe bure haar? (1)

1.14 Watter les kan Dorothy se neef by Nomahlubi leer? (1)

1.15 Watter insident van die koerantberig laat jou:

1.15.1 Hartseer voel (1)
1.15.2 Gelukkig voel (1)

TEKS B: WEERBERIG

Lees die weerberig hieronder en beantwoord die vrae.

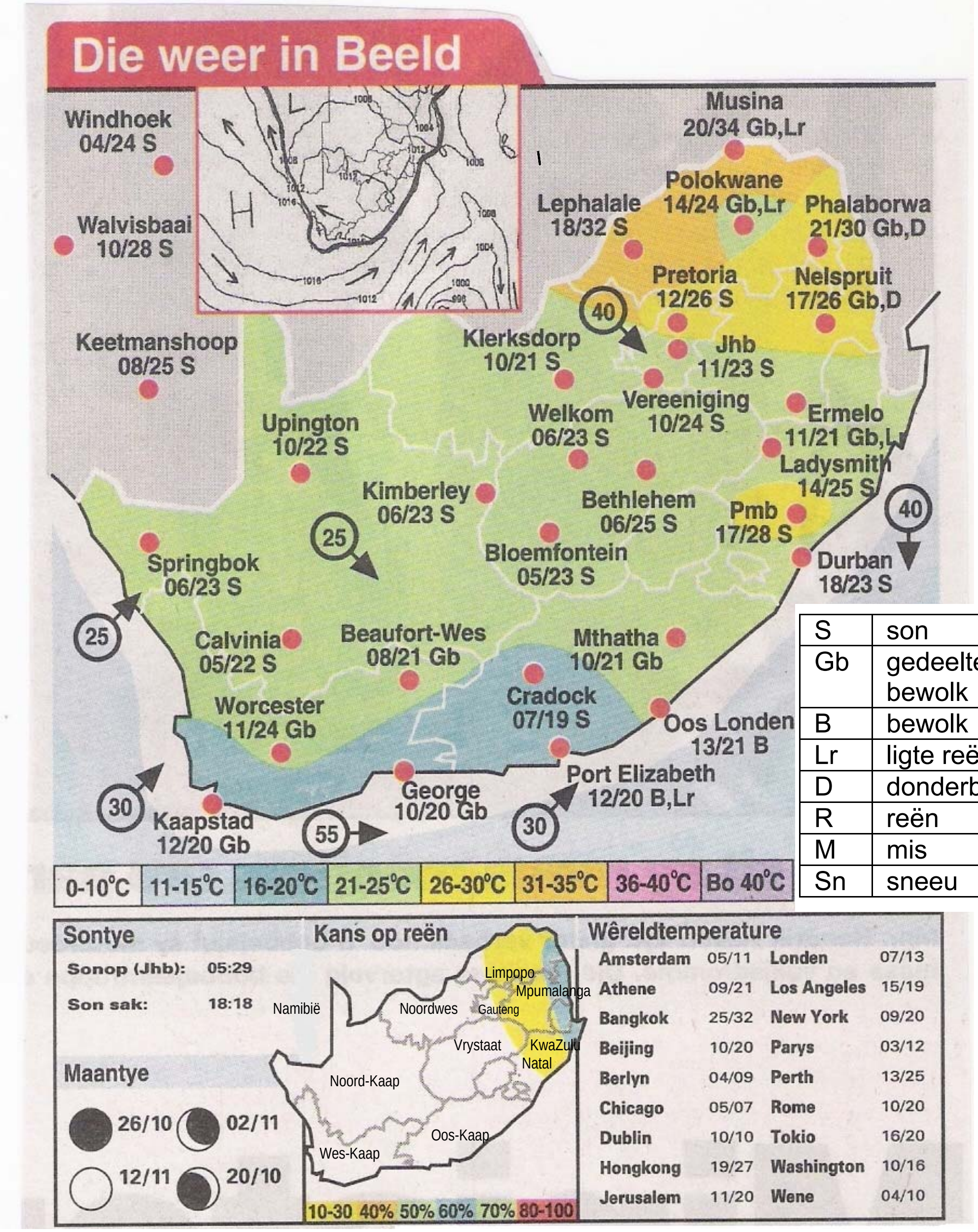

S	son
Gb	gedeeltelik bewolk
B	bewolk
Lr	ligte reën
D	donderbuie
R	reën
M	mis
Sn	sneeu

Die week se weer	Vandag landwyd	Reën
(Johannesburg) Môre: 09/23. Warm en gedeeltelik bewolk. Oormôre: 11/26. Warm en sonnig. Sondag: 13/29. Warm en sonnig.	Gauteng, Vrystaat, Mpumalanga, Noordwes, Noord-Kaap, Wes-Kaap: Matig en gedeeltelik bewolk. Oos-Kaap, KZN, Limpopo: Matig met reën.	MPUMALANGA: Vaalhoek 4 mm NOORDWES: Klerksdorp 5 mm VRYSTAAT: Bethlehem 4 mm NOORD-KAAP: Koinghaas 12 mm WES-KAAP: Jonkershoek 38 mm LIMPOPO: Tzaneen 31 mm KZN: Van Reenen 10 mm OOS-KAAP: Barkly-Oos 2 mm

[Uit: *Beeld*, Donderdag 20 Oktober 2011]

1.16 Watter dorp in die Vrystaat se minimum temperatuur gaan die laagste wees? (1)

1.17 <u>Durban 18/23 S</u>

1.17.1 Waarvoor staan S? (1)

1.17.2 Kies die korrekte antwoord tussen hakies.
23° is die (minimum/maksimum) temperatuur by Durban. (1)

1.18 Hoe laat sak die son in Johannesburg op 20 Oktober 2011? (1)

1.19 Vir watter plek in die Oos-Kaap word daar ligte reën voorspel? (1)

1.20 Kyk na "Die week se weer".

Wat sal Johannesburg se minimum temperatuur op Saterdag 22 Oktober 2011 wees? (1)

1.21 Watter tipe weer word vir KZN voorspel in "Vandag landwyd"? (1)

1.22 Watter dorp in die Noord-Kaap het 12 mm reën gekry? (1)

1.23 Watter plek in Namibië lê heelbo links op die kaart? (1)

1.24 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Hoe sterk gaan die wind in die omgewing van George waai?

A 10 km/h
B 20 km/h
C 55 km/h
D 40 km/h (1)

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2: WENKE VIR 'N MOOI VEL

- In die teks is daar 7 wenke vir 'n mooi vel. Som hierdie 7 wenke op.
- Moenie net die opskrif by elke nommer oorskryf nie (bv. sonskerm, slaap, water, ens.)
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Die opsomming moet puntsgewys (1–7) opgesom word.
- Skryf die punte onder mekaar neer.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming neer.

WENKE VIR 'N MOOI VEL

1. Sonskerm

Baie mense bring te veel tyd in die son deur. Die son is nie goed vir jou vel nie. As jy in die son moet wees, smeer sonskerm aan.

2. Slaap

Jy moet 8 ure per nag slaap. Terwyl jy slaap, word nuwe selle gevorm en die skade aan jou vel word herstel.

3. Eetgewoontes

Eet genoeg vrugte en groente vir 'n mooi vel. 'n Goeie dieet van groente en vrugte, laat jou niere en lewer goed werk. Dit hou jou liggaam skoon.

4. Oefening

Oefening laat suurstof in jou bloed beweeg en laat nuwe selle groei. Gereelde oefening is dus belangrik vir 'n mooi vel.

5. Velroom

Almal het verskillende veltipes. Party mense se vel is droog en ander s'n is olierig. Kies die regte velroom vir jou tipe vel.

6. Higiëne

Maak seker dat jy jou vel aan die einde van elke dag skoon maak. Jou liggaam neem suurstof deur die vel op; daarom is dit nodig dat jou vel asemhaal.

7. Water

As daar genoeg water in jou sisteem is, spoel dit alle slegte stowwe uit jou liggaam. Om gesond te bly en 'n mooi vel te hê, moet jy dus elke dag 8 glase water drink.

[Verwerk uit: *Leef*, Januarie 2008]

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 3: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prent hieronder en beantwoord die vrae.

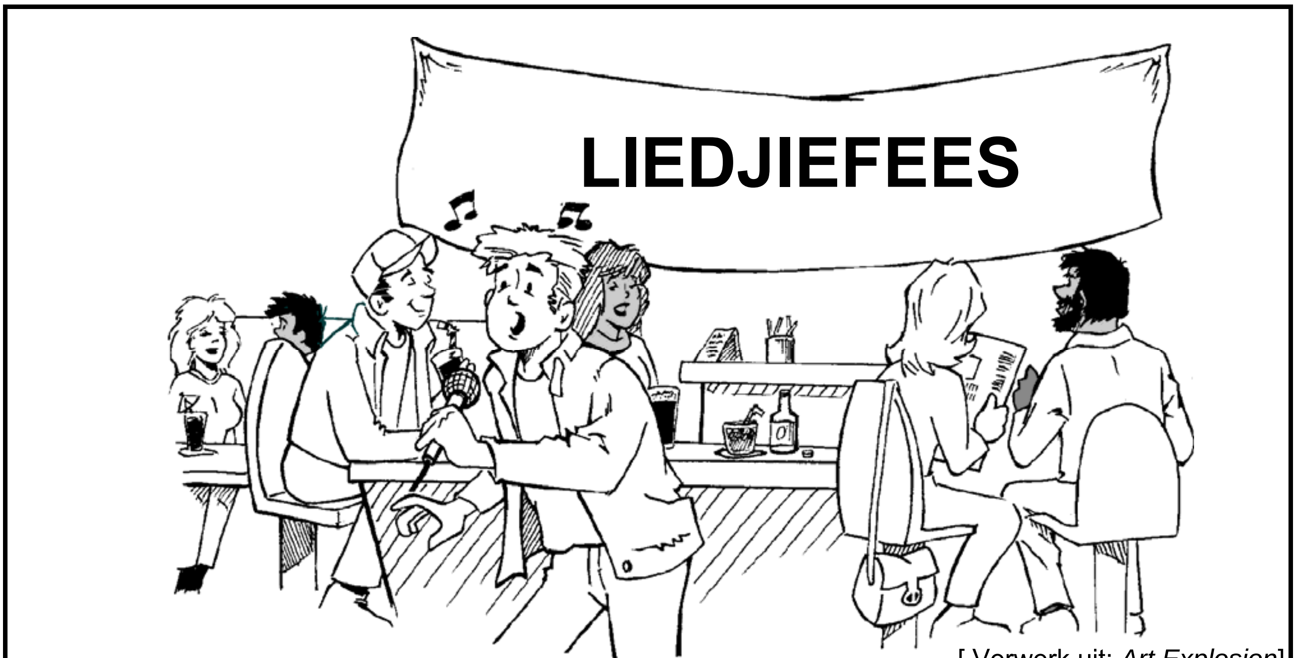

[Verwerk uit: *Art Explosion*]

- Skryf net die vraagnommer en die KORREKTE antwoord neer.
- Al die antwoorde in hierdie vraag moet KORREK gespel word.

3.1 Gee EEN WOORD vir die woorde tussen hakies.

Die mans dra mooi (hemde, broeke en baadjies). (1)

3.2 Gee die SAMESTELLING van die woorde tussen hakies.

Die meisie het 'n (hand + sak). (1)

3.3 Kies die korrekte VOORSETSEL.

Die man kyk (aan/na) die meisie. (1)

3.4 Gee die KORREKTE VORM van die woord tussen hakies.

John maak vanaand (goed) musiek. (1)

3.5 Gee die korrekte TRAP VAN VERGELYKING vir die woord tussen hakies.

Die mense dink John sing (mooi) as Dozi. (1)

Kopiereg voorbehou

3.6 Gee EEN WOORD vir die woorde tussen hakies.

John hou sy mikrofoon vas. Hy staan (met + dit) in sy hand. (1)

3.7 Kies die AFKORTING tussen hakies vir die woord "asseblief".

Almal vra dat John (asb./a.u.b.) weer moet sing. (1)

3.8 Gee die INTENSIEWE VORM vir die woord tussen hakies.

Die gaste sit (stil) en luister. (1)

3.9 Kies die KORREKTE antwoord.

Almal (hou om/hou daarvan om) na John te luister. (1)

3.10 Skryf die GETAL in woorde.

John sing al vandat hy (15) jaar oud is. (1)

3.11 Kies die korrekte vorm van die INFINITIEF.

John leer die meisie (om te/te) sing. (1)

3.12 Gee die VERKLEININGSVORM van die woord tussen hakies.

Hy sing vir haar ŉ mooi (lied). (1)

3.13 Gee die MEERVOUD van die woord tussen hakies.

John en sy (vriend) kuier lekker saam. (1)

3.14 Gee die MANLIKE VORM van die woord tussen hakies.

John is ŉ bekende (sangeres). (1)

3.15 Gee die korrekte DEELWOORD vir die woord tussen hakies.

John het voor (belangstel) gaste opgetree. (1)

3.16 Kies die korrekte TUSSENWERPSEL tussen hakies.

(Ai!/Ga!/Hoera!), John het die liedjiefees gewen. (1)

3.17 Kies die korrekte VOORNAAMWOORD tussen hakies.

Die meisie het na die vertoning siek geword, en (haar/sy) is in ŉ hospitaal opgeneem. (1)

3.18 Gee die korrekte SINONIEM (woord wat dieselfde beteken) vir die woord tussen hakies.

John is ŉ baie (gewilde) kunstenaar. (1)

3.19 Gee die korrekte ANTONIEM (woord wat die teenoorgestelde beteken) vir die woord tussen hakies.

John het (onthou) om sy vriendin se gunstelingliedjie te sing. (1)

3.20 Gee EEN WOORD vir die woorde tussen hakies.

Die (mense wat na die opvoering luister) klap hande, toe hy klaar gesing het. (1)
[20]

VRAAG 4: SINSTRUKTURE

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

[Verwerk uit: *Volksblad,* 19 April 2011]

4.1 Skryf die sin oor in die VERLEDE TYD.

Sofia vra vir Hamlet ŉ moeilike vraag.
Begin só: Sofia ... (2)

4.2 Skryf die sin oor in die LYDENDE VORM.

Hamlet lees ŉ dik boek.
Begin só: ŉ Dik boek ... deur Hamlet ... (2)

4.3 Kies die KORREKTE VRAAGWOORD(E) uit die raampie sodat die onderstreepte deel van die sin, die antwoord is. Skryf die hele sin uit.

Waar; Waarvan; Wat van

Hamlet hou van <u>mooi stories</u>.
Begin só: ... hou Hamlet? (1)

4.4 VERBIND die sinne met die woord tussen hakies.

Sofia praat oor liefde. Hamlet lees sy boek. (en) (1)

4.5 Skryf die sin oor in die ONTKENNENDE VORM.

Hamlet spoel êrens op 'n eiland uit.
Begin só: Hamlet spoel ... (2)

4.6 Rangskik die woorde tussen hakies in die KORREKTE VOLGORDE. Skryf die hele sin uit.

Hamlet en Sofia stap (na die park toe) (rustig) (elke week). (1)

4.7 Beantwoord die vraag ONTKENNEND. Skryf die hele sin uit.

Is Sofia verlief op Hamlet?
Begin só: Nee, Sofia ... (2)

4.8 Skryf die sin oor in die INDIREKTE REDE.

Sofia sê: "Ek wil altyd by Hamlet bly."
Begin só: Sofia ... (1)

4.9 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die hele sin uit.

Hamlet (hoef nie/hoef nie om) altyd 'n boek te lees nie. (1)

4.10 VERBIND die sinne met die woord tussen hakies. Skryf die hele sin uit.

Sofia is kwaad vir Hamlet. Hy verkies sy boek. (omdat) (1)

4.11 Skryf die sin oor in die DIREKTE REDE.

Sofia sê dat sy 'n boek wil hê.
Begin só: Sofia ... (2)

4.12 Skryf die sin oor in die TOEKOMENDE TYD.

Hamlet hou van boeke.
Begin só: Hamlet ... (2)

4.13 Skryf die sin oor in die LYDENDE VORM.

Sofia het vir Hamlet geïgnoreer.
Begin só: Hamlet ... deur Sofia ... (2)

4.14 Skryf die sin oor, begin met die vetgedrukte woorde.

Hamlet en Sofia sit **elke dag** op die boomstomp. (1)

4.15 Skryf die sin oor in die TEENWOORDIGE TYD.

Hamlet het die dik boek gelees.
Begin só: Hamlet ... (1)

4.16 Skryf die sin oor in die VERLEDE TYD.

Hamlet is lief vir boeke.
Begin só: Hamlet ... (1)

4.17 Watter uitdrukking sal by die laaste raampie pas?

Kies die KORREKTE ANTWOORD.

Hamlet het hom ... geskrik.

A deur die blare
B oor 'n boeg
C verlam
D boeglam (1)

4.18 Voltooi die INFINITIEF. Skryf die hele sin oor.

Begin só: Sofia is altyd reg ... met Hamlet ... baklei. (1)
[25]

VRAAG 5: REDIGERING

Jou vriend het 'n artikel vir julle skoolkoerant geskryf. Hy het vir jou gevra om die artikel deur te lees en die foute wat onderstreep is, reg te maak.

Water: Hoekom drink ons dit?

Glo jy daaraan om agt glasse water per dag te drink? Is jy ook iemand wat bekommered is oor jou gesondheid en liewer gebottelde water drink? Dan is hierdie artikel vir jy bedoel!

Waarom drink baie mense gebottelde water_

- Ons is nie so seker dat kraanwater is skoon nie.
- Dit is so maklik om 'n bottels water te koop as jy in 'n winkel is en jy word dors.
- Gebottelde water smaak lekkerste as kraanwater.
- Omdat ons omgee vir ons gesondheid, drink ons liewers gebottelde water en nie koeldrank.

Het jy geweet:

- Gebottelde water is nie regtig gesonder as kraanwater nie?
- Jy het twentig tot dertig ml water per dag nodig, vir elke kilogram wat jy weeg? As jy dus 60 kgs weeg, moet jy ten minste 1,8 liter water per dag drink.

5.1 Verbeter die spelling van die onderstreepte woord in reël 1. (1)

5.2 Verbeter die spelling van die onderstreepte woord in reël 2. (1)

5.3 Verbeter die voornaamwoordfout in reël 4. (1)

5.4 Skryf die sin in reël 5 oor en vul die leesteken in wat uitgelaat is. (1)

5.5 Skryf die onderstreepte gedeelte in reël 6 oor en verbeter die woordorde. (1)

5.6 Gee die regte vorm van die onderstreepte woord in reël 7. (1)

5.7 Gee die regte vorm van die onderstreepte woord in reël 9. (1)

5.8 Skryf die onderstreepte deel in reël 10 oor en vul die ontkenningswoord wat weggelaat is, in. (1)

5.9 Gee die korrekte spelling van die onderstreepte woord in reël 14. (1)

5.10 Skryf die korrekte vorm van die afkorting vir die woord "kilogram" in reël 15. (1)
[10]

VRAAG 6: KRITIESE TAALBEWUSTHEID EN INTERPRETASIE VAN TEKSTE

In die prent is voorbeelde van swak kommunikasie.
Kyk na die prent en beantwoord dan die vrae.

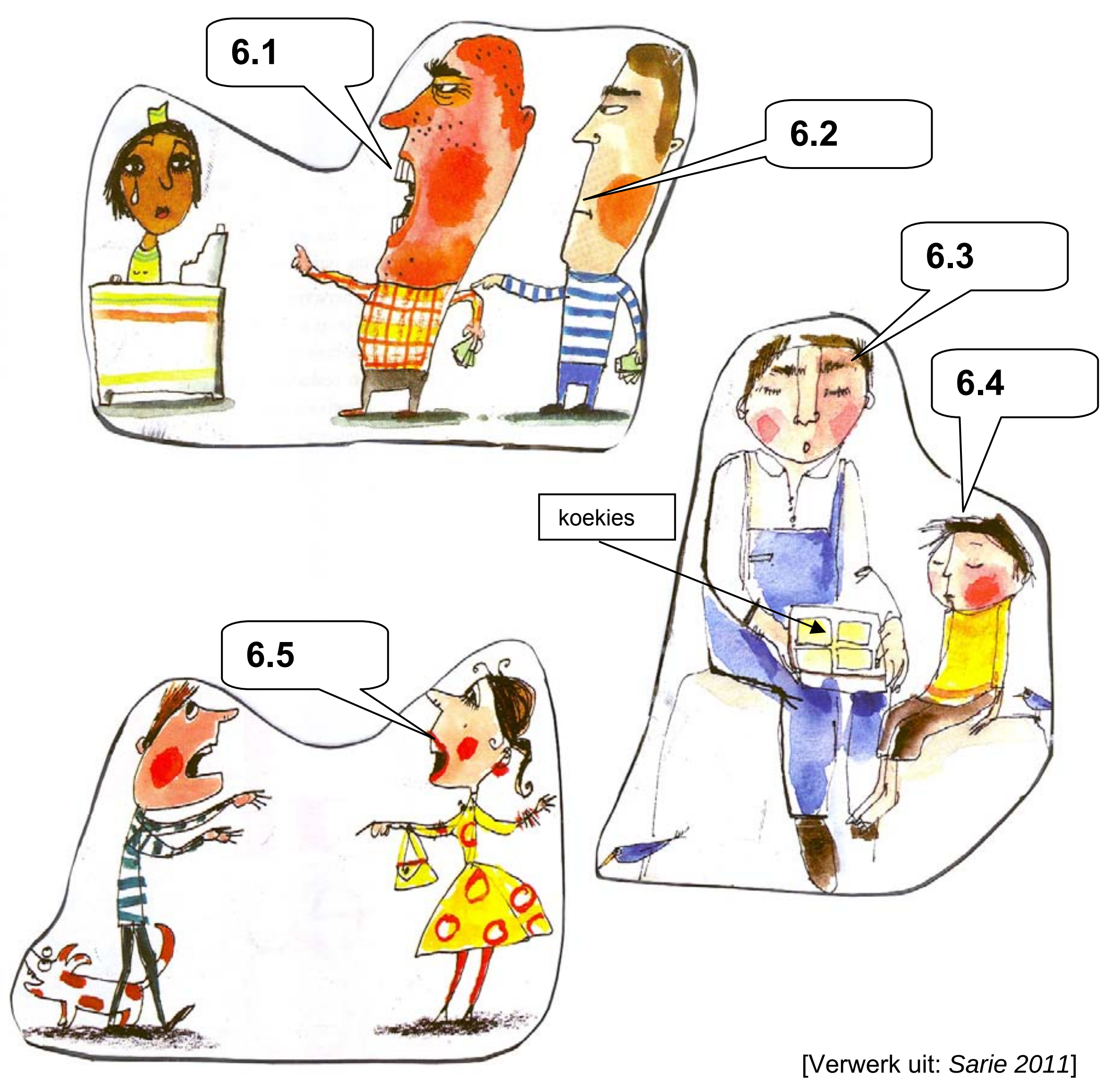

[Verwerk uit: *Sarie 2011*]

Kies die beste antwoord om by elke situasie te pas. Skryf net die vraagnommer (6.1–6.5) en die letter (A–D) neer.

6.1 Die vrou het vir die man die verkeerde kleingeld gegee.
Kies die sin wat die kwaai man sal gebruik om haar baie sleg te sê en te laat huil.

A “Ag nee, jy het dan vir my die verkeerde kleingeld gegee.”
B “Kan jy nie jou werk doen nie? Jou dom esel!”
C “My kleingeld is te min.”
D “Dis nie mooi om vir mense die verkeerde kleingeld te gee nie.” (1)

6.2 Die kwaai man se vriend probeer hom kalmeer.
Kies die sin wat die vriend vir die kwaai man sal sê.

A “Moenie so lelik met haar praat nie, kom ons loop eerder.”
B “Sy kan maar huil, sy het moeilikheid gesoek!”
C “Trane gaan niks regmaak nie!”
D “As ek jy is, sal ek vir haar bestuurder gaan sê.” (1)

6.3 Die seun is hartseer en ongelukkig.
Kies die sin wat die pa sal gebruik om hom te troos.

A “Jy gaan later honger word.”
B “Eet jou kos!”
C “Eet ŉ koekie, dalk sal jy dan beter voel.”
D “Doen wat ek vir jou sê!” (1)

6.4 Die seun is hartseer en ongelukkig en wil nie ŉ koekie eet nie.
Kies die sin wat die seun sal gebruik om dit aan te dui.

A “Waarom los jy my nie uit nie?”
B “Nee, ek wil nie eet nie!”
C “Ek is nie honger nie.”
D “Nee dankie, my hart is te seer om te eet.” (1)

6.5 Die man wil nie met die hond gaan stap nie.
Kies die sin wat die vrou sal gebruik om haar man te beveel om met die hond te gaan stap.

A “Sien jy nie die hond wil gaan stap nie?”
B “Hoekom wil jy nie met die hond gaan stap nie?”
C “Goeie mans stap gereeld met hul honde.”
D “Gaan stap met die hond!” (1)
[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

***KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer**

Hierdie afdeling bestaan uit TWEE vrae.

Beantwoord EEN van die TWEE vrae.

VRAAG 7: DIE DAG VAN DIE ROOS – Jan Rabie

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> Skielik het hy die rooi roos regop ingedruk in die sand waar hulle sou kom. Hy het ŉ oomblik daarlangs gestaan, en beangs gedink dat die vriendin dalk kan meen die roos is vir haar bedoel. Haastig het hy weer gebuk en VIR ALTA in groot lomp sandletters langs die roos geskrywe, en weggespring daarvandaan en gemaak asof hy skulpe soek in die voorste branders.

7.1 In watter seisoen speel die verhaal af? (1)

7.2 Waar speel die verhaal af? (1)

7.3 Kies die KORREKTE antwoord.
Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Hy wou vir Alta ŉ roos gee om …

A homself aan haar voor te stel.
B vir haar te sê hy hou van haar.
C vir haar te wys dat hy nie goed met woorde is nie.
D vir haar te wys dat hy vir haar meer gee as ŉ koraaltakkie. (1)

7.4 Watter woord in die aanhaling sê vir ons dat die seun "bang was" dat die vriendin dalk sou dink die roos is vir haar bedoel? (1)

7.5 Kies die antwoorde uit KOLOM B om by die karakters in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer (7.5.1–7.5.4) en die letter (A–E) neer, bv. 7.5.5 F.

KOLOM A		KOLOM B	
7.5.1	Die hoofkarakter	A	het eerste gebuk om na die roos te kyk.
7.5.2	Alta se vriendin	B	het die meisies geterg.
7.5.3	Alta	C	het gesien dat die roos agtergebly het op die strand.
7.5.4	Een van Alta se seunsvriende	D	speel saam met die seun ŉ belangrike rol in die verhaal.
		E	was glad nie bly oor die roos nie.

(4 x 1) (4)

7.6 Voltooi die volgende sinne deur die woorde in die lys hieronder te gebruik. Skryf slegs die vraagnommer (7.6.1–7.6.4) en die woord neer.

stippeltjie; strand; skulp; seun; bloedvlek; vrou

Die jong (7.6.1) ... het uitasem teruggehardloop (7.6.2) ... toe. Hy het die roos in sy hand gehad. Van ver af het Alta aangekom en die roos het soos ŉ (7.6.3) ... gelyk. Sy kon gedink het dit was ŉ (7.6.4) ... op die wit sand. (4)

7.7 Alta was skaam om voor haar vriendin die roos te vat.

7.7.1 Is hierdie stelling WAAR of ONWAAR? (1)

7.7.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 7.7.1. (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> En sy het haar hand gelig en teen haar bors gedruk.
> Hy het so meteens gewaar geword van die soet geur dat hy gebewe het. ŉ Oomblik het hy langs haar gestaan met sy oë op die grond.
> "Ek is bly, Alta," het hy gestotter, en haar aangekyk.
> "En, ja, dit is al wat ek wou gesê het," het sy vinnig weer gefluister, en hom hardlopende verlaat.

7.8 Wat het Alta die aand vir die seun kom sê waaroor hy so bly was? (1)

7.9 Kies die KORREKTE antwoord.
Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Wat het die seun die aand gedoen nadat hy vir Alta ontmoet het toe sy gewys het dat sy van hom hou?

A Hy het langs die see gesit en geluister hoe iemand ŉ kitaar se basnote sag sit en tokkel.
B Hy het by die skool vir Alta gesing en gesê: "Ek is lief vir jou."
C Hy het eers in die see gaan swem en toe op die strand geloop.
D Hy het lank onder die sterre op die strand geloop en toe in die see gaan swem. (1)

7.10 Watter boodskap wou sy vir hom gegee het deur haar hand op te lig en teen haar bors vas te druk? (1)

7.11 7.11.1 Watter deel van die verhaal het jou die gelukkigste gemaak? (1)

7.11.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 7.11.1. (1)

7.12 Hoe wou die seun aan die einde van die verhaal seker gemaak het dat almal hoor hoe gelukkig hy was? (1)
[20]

OF

VRAAG 8: DIE LAS – Margaret Bakkes

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Sy ma was nou alleen, sonder sy pa. Die enigste wat oor was om haar op te pas, was hy, Schalkie. Hy sou dus nie huil nie. Sy pa het nooit gehuil nie. Sy pa was sterk. Die drie ander grootmense in die kamer het na die kind se gesig gekyk en die vreemde uitdrukking daarop gesien. Dit was of die leed van die mensdom saamgetrek was in die lyne van die skraal seunsgesiggie.

8.1 Wat het met Schalkie se pa gebeur? (1)

8.2 Hoe oud was Schalkie? (1)

8.3 Kies die KORREKTE antwoord tussen hakies om die sin te voltooi.
Skryf slegs die vraagnommer en die woord neer.

Toe die dokter na Schalkie se gesig gekyk het, het hy besef dat Schalkie (altyd 'n kind sou bly/sy pa se plek sou inneem). (1)

8.4 Schalkie sou die begrafnis namens sy ma gaan bywoon.

8.4.1 Is hierdie stelling WAAR of ONWAAR? (1)

8.4.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.4.1. (1)

8.5 Kies die KORREKTE antwoord.
Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Schalkie het die ghoen deur die venster gegooi. Hierdie gebeurtenis in die verhaal is belangrik, want dit wys dat Schalkie ...

A kwaad en ongelukkig was.
B skielik groot geword het.
C nie die ghoen wou gehad het nie.
D nie meer aan sport sou deelneem nie. (1)

8.6 Kies die KORREKTE antwoord.
Skryf slegs die korrekte vraagnommer en die letter (A–D) neer.

Schalkie moes later ophou ... speel omdat sy ma te alleen was.

A sokker
B tennis
C rugby
D albasters (1)

8.7 Kies die antwoorde uit KOLOM B om by die karakters in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer (8.7.1–8.7.4) en die letter (A–E) neer, bv. 8.7.5 F.

KOLOM A		KOLOM B	
8.7.1	Faans	A	het rugby afgerig.
8.7.2	Schalkie	B	het selfsugtig opgetree.
8.7.3	Lida	C	het nie ŉ eie seun gehad nie.
8.7.4	Dirk van Graan	D	was die hoofkarakter.
		E	wou later nie meer kom kuier nie.

(4 x 1) (4)

8.8 Voltooi die volgende sinne deur die woorde in die lys hieronder te gebruik. Skryf slegs die vraagnommer (8.8.1–8.8.4) en die woord neer.

seëlversameling; skopwerk; gesondheid; skoolwerk; geldsake; studies

Meneer Van Graan wou vir Schalkie help toe hy gesien het hoe Schalkie se (8.8.1) ... agteruitgaan. Schalkie het vir hom gesê dat hy bekommerd was oor sy ma se (8.8.2) ... Mnr. Van Graan het eers toestemming gevra dat Schalkie na sy (8.8.3) ... kan gaan kyk. Toe het hy weer gevra of hy vir Schalkie maar met sy (8.8.4) ... kon help. (4)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> Hy het haar stem skaars herken en haar storie was verward en onsamehangend. Dit het hy egter begryp. Daar was fout met Schalkie. In hom het die hoop opgevlam dat die seun na hom toe op pad was.
>
> "Luister, Lida." Hy het nie besef dat hy haar op haar naam noem nie. "Luister. Moenie ontsteld raak nie. Ek is seker Schalkie is op pad na my toe."

8.9 Hoekom het Schalkie weggeloop aan die einde van die verhaal? (1)

8.10 Hoe wou meneer Van Graan Schalkie se las ligter maak? (1)

8.11 Sommige grootmense verwag te veel van jong kinders. Waarom kan ons sê dit is ook die waarheid in dié verhaal? (1)

8.12 8.12.1 Watter deel van die verhaal het jou die gelukkigste gemaak? (1)

8.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.12.1. (1)

[20]

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou